

*Попова О. В.,**кандидат педагогічних наук,**доцент кафедри перекладу і теоретичної та прикладної лінгвістики**ДВНЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»**Дін Сінь,**кандидат психологічних наук, доцент,**завідувач навчально-методичного кабінету при кафедрі перекладу**і теоретичної та прикладної лінгвістики**ДВНЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»**Стародубенко Л. Є.,**магістрант факультету іноземних мов**ДВНЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»*

АКАДЕМІЧНО-ОФІЦІЙНИЙ ДИСКУРС В СУЧАСНІЙ ЛІНГВІСТИЧНІЙ ПАРАДИГМІ (НА МАТЕРІАЛІ УКРАЇНСЬКОЇ, РОСІЙСЬКОЇ, КИТАЙСЬКОЇ ТА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВ)

Анотація. Стаття присвячена дослідженню академічно-ділового дискурсу як нормативно-стандартизованої детермінанти загальної крос-дискурсивної комунікації на матеріалі англійської, української, російської, китайської мов. Автори аналізують академічно-стандартизовану специфіку академічно-ділового дискурсу в спектрі виявлення притаманних йому відповідних стратегій, тактик та засобів їх лінгвістичної актуалізації.

Ключові слова: академічно-діловий дискурс, нормативно-стандартизованої детермінанти, крос-дискурсивна комунікація, стратегії, тактики, лінгвістична актуалізація.

Постановка проблеми. Феномен «дискурс» маніфестується в багатьох сферах, як-от: філософії, соціології, лінгвістиці, культурології, психології та ін. Дослідженню його сутності та структури було присвячено чимало праць вітчизняних (Ф. Бачевич, І. Бехта, О. Селіванова та ін.) та зарубіжних (А.-Ж. Греймас, Т. ван Дейк, О. Кубрякова, Ж. Курте, П. Серіо, Г. Слишкін, М. Фуко, Ю. Хабермас та ін.) учених. Проте його трактування науковцями в окремих аспектах є дискусійними. Понятійний спектр дискурсу широкий, що зумовлює необхідність його типологізації, виявлення тактико-стратегічних дій лінгвістичного й нелінгвістичного характеру актуалізації конкретного дискурсу/дискурсів у сукупності.

У лінгвістиці спостерігається тенденція до синонімічного вживання окремих концептів, серед яких: «дискурс» і «текст», «тактика» і «стратегія», «стиль» і «жанр» та ін. Нагальна потреба в комплексному опрацюванні означених термінів сформувала передумови для різнопланового вивчення лінгвістичного й екстралінгвістичного формату функціонування академічно-ділового дискурсу в межах неспоріднених мов.

Актуальність роботи зумовлена тим, що сутність, типологічні та конкретно-мовні риси сучасного академічно-ділового дискурсу, а також його місце в сучасній лінгвістичній парадигмі досі залишаються нечітко визначеними у вітчизняній науці.

Мета дослідження – виявлення комунікативно-стандартизованої специфіки різномовного академічно-ділового дискурсу в спектрі вивчення притаманних йому відповідних стратегій, тактик та засобів їх лінгвістичної актуалізації. Досягнення мети уможливиться через вирішення таких завдань: 1) ви-

явити дискурсивно-утворювальні ознаки академічно-ділового дискурсу на матеріалі неспоріднених мов (української, російської, англійської та китайської); 2) обґрунтувати жанрову різноманітність досліджуваного дискурсу; 3) специфікувати комунікативно-стандартизовані стратегії і тактики функціонування академічно-ділового дискурсу; 4) визначити типологічні та конкретно-мовні лінгвістичні риси сучасного академічно-ділового дискурсу на матеріалі української, російської, англійської та китайської мов.

Задля більш глибокого сучасного розуміння феномена «дискурс» крізь призму різновекторних підходів до визначення дискурсу звернемось до словниково-тлумачних джерел та концепцій учених. Лінгвістичні енциклопедичні словники трактують дискурс (від франц. *discourse* – мовлення) як «зв'язний текст у сукупності з екстралінгвістичними – прагматичними, соціокультурними, психологічними та іншими чинниками; текст, що функціонує в подієвому аспекті, мовлення, що розглядається як цілеспрямована соціальна дія, як компонент, що бере участь у взаємодії людей та механізмах їх свідомості (когнітивних процесах)»; тобто «втілене в життя» мовлення [1, с. 136-137.]; «функціонування мови в живому спілкуванні», «мовлення, що надається мовцям» [1, с. 137.].

Французький філософ і культуролог М. Фуко асоціює дискурс із соціально зумовленою організацією системи мовлення та дій [12]. На думку автора, мовлення реалізується лінгвістичними, логічними та соціальними засобами у середині соціокультурного простору.

Німецький філософ та соціолог Ю. Хабермас інтерпретує дискурс в межах комунікативної компетенції, тобто універсальної прагматики, згідно якої, раціональній реконструкції в універсальних термінах підлягають синтаксичні, семантичні й прагматичні характеристики мовленнєвих висловлювань [13]. Спираючись на теорію мовленнєвих актів, фундаментальне завдання універсальної прагматики учений корелює з дослідженням та реконструкцією універсальних умов можливого розуміння. У цьому зв'язку, Ю. Хабермас виокремлює стратегічні (паразитичні) та нестратегічні (ті, що зорієнтовані на досягнення консенсусу) форми комунікації. Підтримуємо точку зору науковця, що саме консенсус є головною метою комуні-

кацій, зорієнтованих на розуміння. З огляду на значущість консенсусу в процесі комунікації, дослідник структурує її за двома формами – комунікативна дія (чи інтеракція) та дискурс, який виступає критерієм визначення істинності чи неправдивості досягнутої згоди через аргументацію.

У французькій лінгвістиці під дискурсом розуміють такий емпіричний об'єкт, що спонукає до міркувань про відносини між мовою, ідеологією та людиною [1, с. 27.]. Лінгвісти А.-Ж. Греймас і Ж. Курте репрезентували структурно-семіотичну інтерпретацію дискурсу – «семіотичний процес, що реалізується в різноманітних видах «дискурсивних практик», власно мовних та немовних, які маніфестуються в підсильних чуттєвому сприйманню формах, наприклад, жестах»; дискурс розглядається як синонім тексту [5, с. 481-550]. П. Серіо надає терміну «дискурс» декілька визначень та характеристик: – еквівалент поняття «мовлення», тобто будь-яке висловлювання; – вплив висловлювання на його адресата з урахуванням ситуації; – бесіда як основний тип висловлювання; – мовлення з позиції мовця в протиставленні оповіданню, яке не враховує цієї позиції; – використання одиниць мови, їх мовленнєва актуалізація; – соціально і ідеологічно обмежений тип висловлювань, характерний для певного виду соціуму; – теоретичний конструкт, призначений для досліджень породження тексту [10].

Інші прихильники європейської та російської наукових шкіл також покладають в основу розуміння дискурсу мову в живому спілкуванні з урахуванням людського чинника. Отже, запропонована Т. ван Дейком модель дискурсу репрезентована сукупністю мовної форми, значення та дії [6, с. 46].

Г. Слишкін додає лінгвокультурний компонент у структуру дискурсу [11]. О. Кубрякова під дискурсом розуміє «когнітивний процес, пов'язаний з реальним мововиробництвом, створенням мовленнєвого твору»; текст, за словами авторки, є кінцевим результатом процесу мовленнєвої діяльності, репрезентованим у певній закінченій та зафіксованій формі [8]. Вітчизняний науковець І. Бехта порівнює дискурс з текстом, розуміння якого пов'язане, на думку автора, передусім із лінгвістичними категоріями; «дискурс є поняттям більш різноплановим, ширшим і глобальніше корелює з категоріями логіки, психології, філософії і спрямоване на людину, її досвід, знання, інтелектуальний рівень, спосіб вираження знань про навколишній світ» [4].

Ф. Бацевич тлумачить дискурс як «тип комунікативної діяльності, інтерактивне явище, мовленнєвий потік, що має різні форми вияву (усну, писемну, паралінгвальну), відбувається у межах конкретного каналу спілкування, регулюється стратегіями і тактиками учасників; синтез когнітивних, мовних і позамовних (соціальних, психічних, психологічних тощо) чинників, які визначаються конкретним колом форм життя, залежних від тематики спілкування, має своїм результатом формування різноманітних мовленнєвих жанрів» [2, с. 138]. Автор корелює дискурс з текстом, зануреним у життя, з особливою граматикою, лексикою, правилами слововживання і синтаксису та живим спілкуванням, комунікацією, когнітивно-мовленнєвим й інтерактивним явищем з усіма відповідними складовими спілкування [3].

О. Селіванова виокремлює усну і письмову форми реалізації дискурсу за каналом передачі інформації: при усному дискурсі канал – акустичний, при письмовому – візуальний. Письмовий дискурс, як вважає авторка, є похідним від усного [9].

Отже, багатоаспектність феномена «дискурс» зумовлює гнучкість типологізації його конститuentів. Популярною є соціолінгвістична позиція російського вченого В. Карасика, згідно з якою виокремлюють два основних типи дискурсу: персональний (індивідуально-орієнтований) та інституціональний (статусно-орієнтований). У першому мовець виступає як особистість зі своїм багатим внутрішнім світом, а в другому – як представник тієї або іншої соціальної групи [7, с. 5-20.]. Персональний дискурс, на думку вченого, актуалізується в двох різновидах: побутовому й буттєвому спілкуванні. Специфіка побутового спілкування тісно переплітається з розмовним мовленням. У буттєвому дискурсі спілкування носить переважно монологічний характер і репрезентовано творами художньої літератури. В інституційному дискурсі спілкування відбувається в певних модусах статусно-рольових відносин і виділяється на підставі двох ознак: мета та учасники спілкування.

Серед типів інституціонального дискурсу В. Карасик виділяє такі: політичний, дипломатичний, адміністративний, юридичний, військовий, педагогічний, релігійний, містичний, медичний, діловий, рекламний, спортивний, науковий, сценічний і масово-інформаційний. Відзначимо, що цей перелік можна розширити залежно від галузі та умов реалізації дискурсу.

Виклад основного матеріалу. Досліджуючи актуалізацію академічно-ділового дискурсу, припускаємо, що він функціонує в межах інституціонального, оскільки він підпорядковується певним правилам, цілям, моделям спілкування, передбаченими закладами освіти, а також етико-комунікативній поведінці інтерлокуторів.

Двоплановий характер академічно-ділового дискурсу передбачає його маніфестацію в навчально-освітній, соціально-виховній, економіко-господарській, науковій та міжнародній сферах. З огляду на означене, трактуємо поняття «академічно-діловий дискурс» як ситуативно зумовлений дискурс, екстралінгвістичним фундаментом якого виступає теоретико-практичне підґрунтя освітніх відносин суб'єктів й об'єктів академічної діяльності, а також сфера співпраці-діловодства в межах університету та поза його межами відповідно до нормативно-установчих підстав функціонування вишу. Лінгвістична складова дискурсу реалізується в специфічному фонетичному, лексичному, граматичному та композиційно-стилістичному оформленні його контенту. Типовими рисами академічно-ділового дискурсу виокремлено такі: стандартизованість, нормативно-правова спрямованість, клішованість, точність і конкретність (в особливості лексики), персональність, ввічливість та повага до адресату. Ключовим концептом є спільна конструктивно-продуктивна освітньо-культурна діяльність.

Отже, вищезазначені характеристики дають підстави інтерпретувати комунікативні стратегії і тактики у форматі дослідження як нормативно зумовлені, дієво-специфічні авторські інтенції, що реалізуються в різних інтерактивних модусах. Комунікативна стратегія в академічно-діловому дискурсі корелює із ціллю взаємодії його учасників – налагодження механізмів функціонування особистості у певній «соціумосфері» за встановленими зразками (комунікативно-стандартизована стратегія). У цьому зв'язку, констатуємо, що виявлена комунікативно-стандартизована стратегія передбачає покрокове планування дій (включаючи мовленнєво-етикетні) і ресурсів задля досягнення комунікативної архіцільі дискурсу та реалізується за допомогою відповідних комунікативних тактик. Проте комуні-

кативну тактику асоціюємо з набором комунікативних намірів адресата та адресанта, реалізація яких уможливується через використання ними сукупності вербальних засобів різних лінгвістичних рівнів (в усній чи письмовій формі) та практичних дій-ходів (екстралінгвістична маніфестація) у процесі академічно-ділової взаємодії.

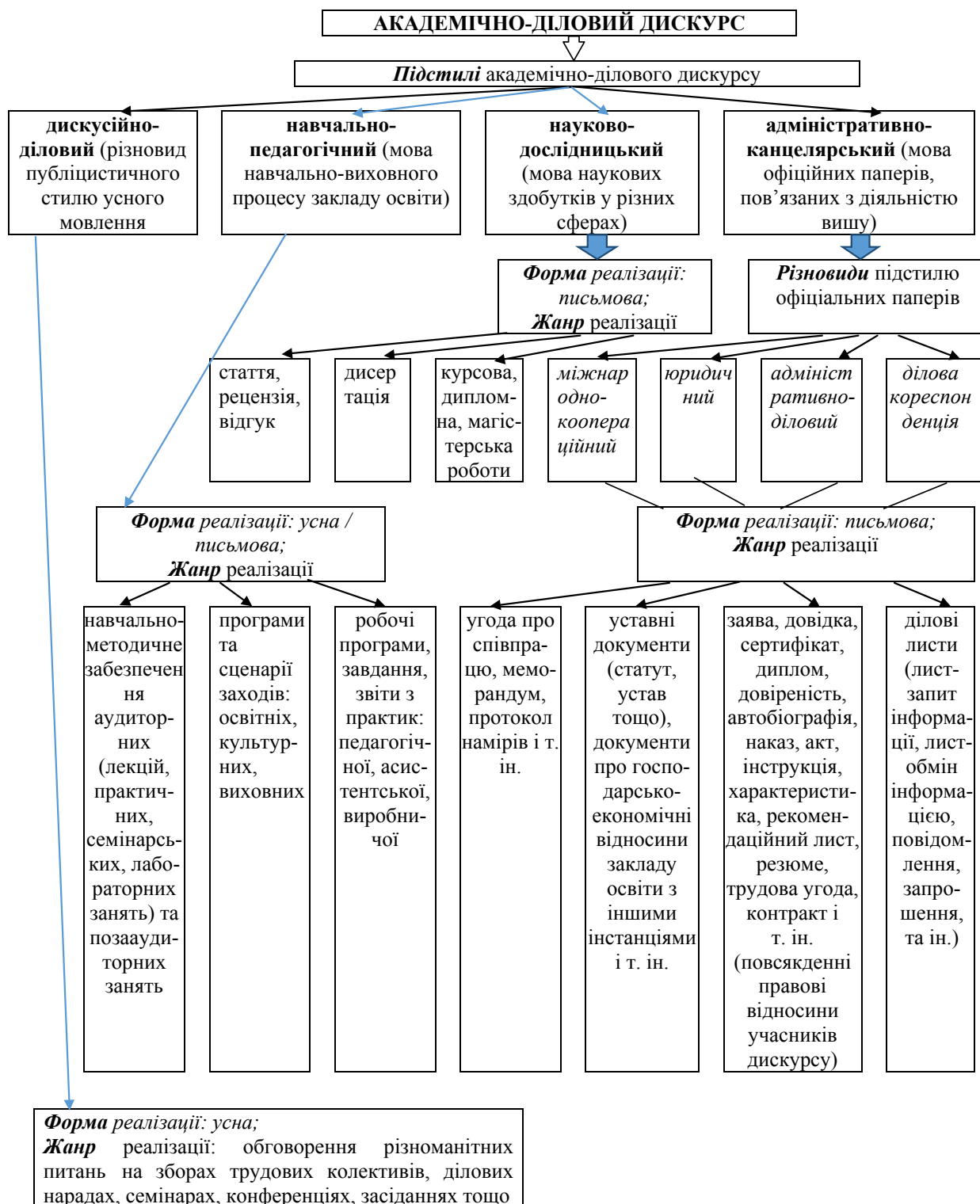
Різновекторний аналіз академічно-ділового дискурсу дозволяє дійти таких висновків:

1. Сучасний академічно-діловий дискурс є особливим комунікативно-стандартизованим феноменом, функціонування якого є зумовленим потребами навчально-освітньої, соціально-виховної, економіко-господарської, наукової та міжнародної сфер вишу.

2. Жанрова різноманітність досліджуваного дискурсу детермінується системно-цілісною інтеракцією дискурсивних ознак-маркерів:

Таблиця 1

Структура академічно-ділового дискурсу

а) однобічною (двобічною) настановою учасників дискурсу на налагодження певних відносин в межах вищезазначених сфер; б) (зумовлено першим фактором) жанровою своєрідністю академічно-ділового дискурсу, тобто його усною (академічно-дискусійний підстиль), письмовою (адміністративно-канцелярський та науково-дослідницький підстиль) та усно-письмовою (навчально-педагогічний підстиль) реалізацією; в) суб'єктно-суб'єктною спрямованістю взаємодії комунікантів незалежно від номінальної/реальної наявності конкретного учасника, тобто як юридичних (закладів освіти) і фізичних (конкретної) осіб; г) актуальною опосередкованою та неопосередкованою взаємодією учасників академічно-ділового дискурсу; д) наявністю ситуативно та жанрово зумовленого комплексу комунікативних стратегій і тактик нормативно-стандартизованої спрямованості та його лінгвістичною репрезентацією.

3. Стратегічна спрямованість академічно-ділового дискурсу охоплює два вектори: 1) офіційно- або неофіційно-кооперативні (неконфліктні) відносини між фізичними та / або юридичними особами (розпочинати, підтримувати, завершати взаємну діяльність за встановленими освітніми й / або господарськими стандартами); 2) обмін інформацією (отримувати, надавати, запитувати, обробляти необхідну інформацію).

4. Академічно-ділові інтенції учасників дискурсу актуалізуються через дві ключові комунікативно-стандартизовані стратегії (стратегію налагодженої співпраці і стратегію документально-нормативної та науково обґрунтованої бази для взаємодії суб'єктів діяльності) і тактики (вивчення теоретико-методичних засад здійснення освітньої діяльності; фахова обізнаність суб'єктів відповідно до конкретного виду спільної діяльності; гнучке пристосування і толерантне ставлення до умов реалізації співпраці з урахуванням її лінгвосоціокультурних особливостей; забезпечення подальшої кооперації учасників дискурсу).

5. Ефективність реалізації стратегій і тактик академічно-ділового дискурсу уможливиться завдяки екстралінгвістичних факторів та різнорівневих лінгвістичних засобів-моделей.

Задля чіткого розуміння ієрархії академічно-ділового дискурсу компоненти його структури було відображено в таблиці 1.

Лінгвістичною маніфестацією академічно-ділового дискурсу є текст (послідовність мовних знаків, що поєднані засобами смислових зав'язків) в усній чи письмовій формі, який характеризується цілісністю, створюється та функціонує за певними правилами комунікації. Отже, згідно запропонованої структури академічно-ділового дискурсу, специфікуємо лінгвістичний компонент означеного дискурсу, який актуалізується в лінгвістичних моделях на різних рівнях: фонетичному, лексичному, граматичному, композиційно-стилістичному.

Багатовекторна діяльність вітчизняних закладів освіти уможливує її продуктивну реалізацію завдяки поширенню міжнародних відносин з країнами Заходу і Сходу, тому лінгвістична обізнаність суб'єктів взаємодії виконує вирішальну роль в цьому процесі. Наразі спостерігається тенденція володіння молодими фахівцями декількома іноземними мовами, серед яких чималу популярність, крім англійської, набуває китайська мова. Крім того, майже всі фахівці володіють російською мовою поряд з українською (державною), в особливості це явище розповсюджено в Південному регіоні нашої країни. Отже, науково-педагогічний склад освітніх закладів виконує професійні обов'язки в таких мовних режимах: «українська ↔ російська

мови», «українська ↔ англійська мови», «російська ↔ англійська мови», «українська ↔ китайська мови», «російська ↔ китайська мови», «англійська ↔ китайська мови». Для учасників академічно-ділового дискурсу є важливим дотримуватися його формату.

Композиційно-стилістичний рівень лінгвістичного компонента письмового академічно-ділового дискурсу актуалізується у форматі (фреймі) його репрезентації. Спільними когнітивними концептосферами виступають: «структурно-композиційний формуляр документа», «лексико-граматична стилістика оформлення академічно-ділового дискурсу». Категорія «структурно-композиційний формуляр документа» репрезентована наявністю сукупності реквізитів, розташованих у встановленій стандарті послідовності. З огляду на означене, під основними реквізитами розуміємо такі елементи: 1) призначення; 2) автор; 3) зміст – основний текст; 4) дата; 5) підпис чи узгодження; 6) адреса автора/суб'єктів офіційно-ділового дискурсу для листування/звернення.

Композиція тексту документа/листа передбачає двоскладність його частин. Перша частина специфікує підстави складання документа / листа; в другій частині викладаються висновки, пропозиції, рішення, розпорядження чи прохання.

Категорія «лексико-граматична стилістика оформлення офіційно-ділового дискурсу» корелює з такими правилами:

1) дотримання вимог академічно-ділового стилю та норм сучасної мови (англійської, китайської, української, російської);

2) використання професійно-маркованої лексики;

3) уніфікація та стандартизація академічно-ділового мовлення (використання графетних текстів);

4) обов'язкове посвідчення документа (підписом і/або печаткою).

Лексико-граматичне оформлення дискурсу виступає базовим компонентом успішності крос-культурної комунікації.

Письмову форму дискурсу репрезентують основні 2 блоки: нейтральна лексика та професійна (спеціалізована) термінологія, до складу якої входять (спеціалізована) термінологія, канцеляризми, абрєвіатури. Серед основних критеріїв відбору лексики в межах академічно-ділового дискурсу (письмовий) виокремлено такі: 1) нейтральна лексика – професійно-маркована лексика; 2) (професійно-маркована лексика) рівень слова – рівень словосполучення.

Основний масив письмового академічно-ділового українського, російськомовного, китайського та англійського дискурсу складає міжстильова, загальноживана (нейтральна) лексика, що пояснюється потребою забезпечити адекватність і точність передачі інформації, швидку обробку документів / листів, тому однотипні поняття позначаються однотипними лексемами, не замінюються синонімічними, щоб не виникло різночитання. Термінологія посідає другу позицію.

Використання професійно-маркованої лексики в чотирьох мовах продемонстровано на рівні словосполучень категорій V-Prep-N, V-N, A-N, N-Prep-N, N-N, N-Conj-N.

Наведемо приклади професійно-маркованої лексики:

1) термінологія (укр. рукопис, сертифікат, диплом, контракт, статут, податки, віза; рос. рукопись, сертификат, диплом, контракт, статут, налоги, виза; англ. manuscript (MS, pl. MSS), certificate, diploma, contract, statute (regulations), taxes, visa та ін.; кит. 写本 – xiěběn, 证书 – zhèngshū, 毕业证书 – zúyè zhèngshū, 合同 – hétóng, 章程 – zhāngchéng, 税 – shuì, 签证 – qiānzhèng);

2) відіменні похідні прикметники (прикметниково-іменникові конструкції): відповідно до, у відповідь на, на виконання, у зв'язку з, до питання, у разі (порівняйте з російською мовою: в соответствии с, в ответ на, на выполнение, в связи с, к вопросу, в случае; англійською мовою: in accordance with, to the issue, in case; китайською мовою (використання прийменника не передбачено, у протиставлення з російською, українською та англійською мовами): 依照 – yīzhào, 响应 – xiǎngyīn, 因为...关系 – yīnwèi... guānxi); відзначимо, що для англійського академічно-ділового дискурсу характерно використання скриданих неіменникових прийменників (hereby, herewith, within, etc.);

3) усталені мовні формули типів, які за синтаксичного будовою нагадують словосполучення чи моделі речень:

З урахуванням морфологічних особливостей:

- A-N прикметники, що позначають факти, у словосполученнях атрибутивного типу: наукові розробки, зарубіжні науковці, актуальна проблема, сучасні дослідження, міжнародна угода і таке інше (рос. научные разработки, зарубежные ученые, актуальная проблема, современные исследования, международный договор; англ. scientific elaborations, foreign scientists, acute problem, modern research, international agreement; кит. 科学发现 – kēxué fāxiàn, 外国有学问的人 – wàiguó yǒu xuéwen-de rén, 热门题目 – rènmèn tímù, 国际契约 – guójì qìyüē);

- N-Prep-N (укр. вид на проживання, засоби до існування; рос. вид на жительство, средства к существованию; англ. means of subsistence (в англійській та китайській мовах означений тип часто компенсується моделлю N-N – residence permit, 居留证 – jūliúzhèng);

- N- Conj (and) -N – більш типово для англійської мови (англ. (last) will and testament, terms and conditions; порівн.: рос. последнее (окончателное) завещание, условия договора; укр. останній (остаточний) заповіт, умови (договору); кит. 临终遗嘱 – línzhōng yízhǔ, 亲笔遗嘱 – qīnbǐ yízhǔ); в перекладі означених прикладів російською та українською мовами «and» підлягає нульовому перекладу, вихідне словосполучення – компресія;

- N-N (в українській та російській мовах другий іменник використовується в родовому відмінку, в китайській та в англійській мовах – в називному: укр. обмін досвідом, система оцінювання; рос. обмен опытом, система оценивания; англ. experience exchange, assessment quality; кит. 交流经验 – jiāoliú jīngyàn, 评价系统 – píngjià xìtǒng; в англійській мові в означений тип можна компенсувати моделлю A-N – foreign exchange);

- V-(Prep)-N (укр. входити до компетенції, діяти на засадах, рос. входит в компетентность, действовать на основе; англ. to demonstrate one's competence in, to act on the basis; не є характерним для китайської мови – застосовуються безсполучникові словосполучення);

- V-N (укр. сприяти кооперації, покривати витрати; рос. содействовать кооперации, покрывать расходы; англ. to facilitate further cooperation, to cover expenses; кит. 促进共同工作 – cùjìn gòngtóng, 抵补开支 – dǐbǔ kāizhī).

Отже, лексичний бік україномовного, російськомовного, китаємовного та англійськомовного академічно-ділового дискурсу репрезентований нейтральною (загальноживаною) та професійно-маркованою (спеціалізованою) лексикою на рівні слова та словосполучення. В межах означеного дискурсу не передбачено дослідження професійно жаргонних слів, архаїчних канцеляризмів типу «на ваше благо розсуд», «додаю при цьому», «після отримання таких» та сленгізмів.

Висновки. Україномовний, російськомовний, китаємовний та англійськомовний академічно-діловий дискурс є багатоаспектним феноменом, який реалізується в двох формах (письмовій та усній) на екстралінгвістичному та чотирьох лінгвістичних рівнях: фонетичному, лексичному, граматичному, композиційно-стильовому. Означений дискурс функціонує як один механізм на основі системно-цілісного підходу до мовних і немовних систем, тобто всі його компоненти слід розглядати у сукупності та взаємодії.

Перспективним, на нашу думку, є подальше вивчення фонетичної та граматичної складових усної репрезентації академічно-ділового дискурсу.

Література:

1. Арутюнова Н.Д. Дискурс // Лингвистический энциклопедический словарь. – М.: Советская энциклопедия, 1990. – 684 с.
2. Бацевич Ф.С. Основы коммуникативной лингвистики: [підручник] / Ф.С. Бацевич. – К.: Академія, 2004. – 344 с.
3. Бацевич Ф.С. Нариси з лінгвістичної прагматики: [монографія] / Ф.С. Бацевич. – Львів: ПАІС, 2010. – 336 с.
4. Бехта І.А. Дискурс наратора в англійській художній прозі / І.А. Бехта. – К.: Грамота, 2004. – 304 с.
5. Греймас А.-Ж., Курте Ж. Семиотика – Объяснительный словарь теории языка // Семиотика. – М., 1983. – С. 481-550.
6. Дейк Т.А. ван. Язык. Познание. Коммуникация / Т.А. ван Дейк. – М.: Прогресс, 1989. – 307 с.
7. Карасик В.И. О типах дискурса / В.И. Карасик // Языковая личность: институциональный и персональный дискурс: сб. науч. тр. – Волгоград: Перемена, 2000. – С. 5-20.
8. Кубрякова Е.С. Эволюция лингвистических идей во второй половине XX века (опыт парадигмального анализа) // Язык и наука конца XX века. – М.: Рос. гуманитар. ун-т, 1995. – С. 144-238.
9. Селиванова Е.А. Основы лингвистической теории текста и коммуникации / Е.А. Селиванова. – Киев: Брама; Изд-во Вовчок О.Ю., 2004. – 336 с.
10. Серио П. Как читают тексты во Франции / П. Серио // Квадратура смысла. Французская школа анализа дискурса. – М.: Прогресс, 1999. – С. 14-53.
11. Слышкин Г.Г. Дискурс и концепт (о лингвокультурном подходе к изучению дискурса) // Языковая личность: институциональный и персональный дискурс. – Волгоград: Перемена, 2000. – С. 38-45.
12. Фуко М. Археология знания / М. Фуко // – Киев: Ника-Центр, 1996. – 208 с.
13. Habermas J. Theorie des kommunikativen Handelns. – Bd. 1: Handlungsrationalität und gesellschaftliche Rationalisierung. – Frankfurt am Main, 1981. – 518 s.

Попова А. В., Дин Синь, Стародубенко Л. Е. Академічно-офіційний дискурс в сучасній лінгвістичній парадигмі (на матеріалі українського, російського, англійського та китайського мов)

Анотація. Стаття присвячена вивченню академічно-офіційного дискурсу як нормативно-стандартизованої детермінанти загальної комунікативної комунікації на матеріалі англійського, українського, російського, китайського мов. Автори аналізують академічно-стандартизовану специфіку академічно-офіційного дискурсу в спектрі виявлення його властивих йому відповідних стратегій, тактик і способів його лінгвістичної актуалізації.

Ключевые слова: академічно-деловой дискурс, нормативно-стандартизованные детерминанты, комунікативна комунікація, стратегії, тактики, лінгвістична актуалізація.

Popova O., Ding Xin, Starodubenko L. Academic-and-official discourse in modern linguistic paradigm (on the material of the Ukrainian, Russian, Chinese and English languages)

Summary. The article is devoted to the study of the academic official discourse as normative standardized determinants of the general cross-discursive communication based on

the Ukrainian, Russian, English and Chinese languages. The authors analyze the specificity of the examined discourse from the viewpoints of its typical strategies, tactics and means of linguistic manifestation.

Key words: academic-and-official discourse, regulatory-standardized determinants, cross-discursive communication, strategies, tactics, linguistic actualization.